

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasına sədrlik Azərbaycanca keçdi

Bakıda təşkilatın Üçüncü Ümumi Konfransı keçirilib

Mayın 17-də Milli Məclisdə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (İƏT PA) Üçüncü Ümumi Konfransı keçirilib. Konfrans "Postpandemiya dövründə əməkdaşlıq: çağırışlar və bərpə imkanları" mövzusunda həsr olunub.

Parlamentin Sədri Sahibə Qafarova tədbiri açaraq Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi adından İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının Üçüncü Ümumi Konfransında iştirak edən bütün nümayəndə heyətlərini salamlayıb. O, Pakistan İslam Respublikasının Milli Assambleyasına İƏT PA-ya uğurlu sədrliyinə görə minnətdarlığını bildirib. O, Pakistan tərəfinin ötən dövr ərzində assambleyanın təsisatlandırılması baxımından mühüm işlər gördüyünü deyib, Pakistanın İƏT PA-nın Katibliyində çıxış etməsinə görə təşəkkür edib. Sahibə Qafarova qurumun Üçüncü Ümumi Konfransının keçirilməsində Katibliyin rolu üçün qıymətəndirib. Qeyd edib ki, təşkilatın tam potensialını özündə saxlamaq üçün böyük işlər gördüyünü və Azərbaycan Milli Məclisi dayanıqlı tərəfdaşlıq çərçivəsində işə başlamaq istəyir. Spiker bildirib ki, artıq qurumun 3 komitəsinin iclasları keçirilib.

Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsi başlayıb. Sahibə Qafarova qurumun İcraiyyə Şurasının qərarları haqqında məlumat vermək üçün sözü İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının Baş katibi Tahir Hüseynə verib. İƏT PA-nın Baş katibi Tahir Hüseyn qıymətəndirib ki, tədbirdə qurumun İkinci Ümumi Konfransının hesabata təqdim olunub. İcraiyyə Şurası İƏT PA-nın işçi qrupu tərəfindən verilən təklifi dəstəkləyib. Bu işçi qrupu Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan parlamentlərinin nümayəndələrindən ibarətdir. Beləliklə, İƏT PA Katibliyinin inizibati və maliyyə qaydaları qəbul olunaçaq. Bununla yanaşı, İƏT PA-nın prosedurlarını dəyişiklik təsdiq edilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Milli Məclisi qurumun üç komitəsinin iclaslarına evsahibliyi edib.

Sonra İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının Üçüncü Ümumi Konfransında çıxış edən Milli Məclisin Sədri bildirib ki, Üçüncü Ümumi Konfransda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasına sədrlik Pakistan İslam Respublikasının Milli Assambleyasından Azərbaycan Respublikasının

Milli Məclisinə keçib. Sahibə Qafarova konfrans iştirakçılarını əmin edib ki, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi təşkilata sədrliyi dövründə assambleyanın fəaliyyətinin gücləndirilməsi, parlamentlərimiz arasında əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində öz səylərini göstərəcəkdir.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Respublikası İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatını mühüm regional təşkilat hesab edir və üzv ölkələrlə həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli əməkdaşlığın inkişafında maraqlıdır.

O, qeyd edib ki, xalqlarımızı birgə tarix, mədəniyyət, ənənələr və din birləşdirir. Bu mənada xalqlarımızın təmsilçiləri kimi, biz, parlament üzvləri xüsusi məsuliyyət daşıyıq. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Assambleyası təşkilatın hədəf və məqsədlərinin reallaşdırılmasını dəstəkləməklə yanaşı, parlamentlərimiz arasında əlaqələrin gücləndirilməsinə, xalqlarımızın bir-birinə daha da yaxınlaşmasına töhfə verir.

Sahibə Qafarova bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Parlament Assambleyası çərçivəsində fəaliyyətinə böyük əhəmiyyət verir. Assambleyanın Nizamnaməsinin ratifikasiyası edilməsi bunun bariz nümunəsidir. O, digər üzv parlamentləri də, Assambleyanın Nizamnaməsinə imzalamaya və ratifikasiya etməyə çağırıb. Qeyd edib ki, bu addım üzv parlamentlərimiz arasında əlaqələrin daha da genişlənməsinə xidmət edəcəkdir.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, Parlament Assambleyasının Üçüncü Ümumi Konfransının mövzusu olduqca aktualdır. COVID-19 pandemiyası global iqtisadiyyata, səhiyyəyə və ictimai həyatın bütün sahələrinə köskin şəkildə təsir göstərəcəkdir. Təəssüf ki, dünya ictimaiyyəti bu çətinliklərlə hazırlıqlı olmamışdır və böhrandan çıxış yollarını tapılması üçün müəyyən vaxt tələb olunmuşdur. Pandemiyanın yaratdığı problemlərin bir-biri ilə bağlı olması və ilk növbədə sosial-iqtisadi yükünün ağır olması fonunda pandemiya ilə mübarizə və onun mənfi nəticələrinin aradan qaldırılması üçün global səylərin səfərbər olunması zəruri idi.

Spiker deyib ki, Azərbaycan Respublikası bu istiqamətdə bir sıra uğurlu global təşəbbüslər irəli sürmüşdür. Qoşulma Hərəkətinin sədrliyi qismində Azərbaycan Respublikasının müxtəlif Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2020-ci ilin dekabrında BMT Baş Assambleyasının COVID-19 pandemiyası ilə mübarizəyə həsr edilmiş

Xüsusi Sessiyası keçirilmiş, 2021-ci ilin mart və dekabr aylarında İnsan Hüquqları Şurası və Baş Assambleya tərəfindən "COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə bütün ölkələrə eyni şəraitlə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal ölçəndirilməsi təmin edilməsi" nə dair qənamələr qəbul edilmişdir. Digər tərəfdən, Azərbaycan pandemiyadan əvvəl çox əziyyət çəkən ölkələrə maliyyə və humanitar yardım göstərmiş, xəstəlik öleyhinə peyvənd inə etmişdir.

Milli Məclisin Sədri bildirib ki, pandemiya tamamilə aradan qalxmasa da, köskin dövrü geridə qalıb. İndi biz növbəti addımlara hazır olmalı və gələcək mümkün çağırışlarla daha güclü mübarizə aparmaq üçün postpandemiya dövründə bərpə məsələlərinə daha çox diqqət yetirməliyik. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev artıq pandemiyadan sonrakı dövr üçün global tədbirlərlə bağlı konkret tövsiyələr hazırlaya biləcəkdir. BMT-nin COVID-19-dan sonra Qlobal Bərpa üzrə Yüksək Səviyyəli Panelinin təsis edilməsi təşəbbüsünü irəli sürüb.

Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı kimi regional əməkdaşlıq formatları postpandemiya dövründə bərpə məsələləri üzrə səylərin birləşdirilməsi və həmrəyliyən nümayiş etdirilməsi baxımından yaxşı imkanlar vəd edir. Parlament diplomatiyasının xüsusi əhəmiyyət qazandıq müasir dövrdə parlament üzvləri ölkələrinin çoxtərəfli əməkdaşlıq səylərini dəstəkləməlidir. Mövcud dialoqlarımız çərçivəsində aparılan fikir və təcrübə mübadilələri, irəli sürülən yeni ideyalar, parlament komitələrimizin mümkün birgə fəaliyyət təşəbbüsləri bu prosesə töhfə verəcəkdir.

Sahibə Qafarova qeyd edib ki, postpandemiya dövründə ölkələrimiz maraqlarına cavab verən iqtisadi və ticarət əlaqələrinin əvvəlki səviyyəsinə yenidən bərpası zəruridir. Bu çərçivədə regionumuzun iqtisadi potensialının tam şəkildə reallaşdırılması baxımından nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin və tranzit yollarının diversifikasiyası mühüm aktualıq kəsb edir. Azərbaycan bu istiqamətdə öz imkanlarını təqdim edir. Ölkəmizdə ən müasir nəqliyyat infrastrukturunu yaradıb. "Şərqi-Qərbi" və "Şimal-Şərqi" nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı yəqin ki, Azərbaycanın bu gün Avrasiyanın əsas nəqliyyat və logistika mərkəzlərindən biridir.

Milli Məclisin Sədri bildirib ki, regionumuzda uzunmüddətli sülh və sabitliyin təmin olunması postpandemiya dövründə bərpə məsələləri üçün zəruri şərtlərdən biridir.

Spiker hazırda bu istiqamətdə gedən proseslər haqqında məlumat verərək diqqətə çatdırıb ki, 2020-ci ildə Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən 30 ilə yaxın davam edən işğalına son qoyub. 44 günlük Vətən müharibəsinin yekununda ölkəmizin müdafiə qüvvələri Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən dörd qətnaməsinin icrasını özü təmin edib.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, işğal dövründə Ermənistan bütün kənd və şəhərlərimizi tamamilə dağıdıb, tarixi, mədəni və dini abidələrini vandalizmə məruz qoyub. Məscidlərimiz, müqəddəs ocaqlarımız təhçir olunub.

Torpaqlarımız işğaldan azad olduqdan dərhal sonra Azərbaycan öz vəsaiti hesabına həmin ərazilərdə genişmiqyaslı quruculuq işlərinə start verib. Hazırda işğal dövründə dağıdılmış bütün infrastruktur yenidən bərpa olunur. "Yaşıl enerji" zonası əhatə edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda yeni şəhərlər və kəndlər inşa edilir. Artıq bu ildən etibarən keçmiş məcburi köçkünlərin öz evlərinə geri qayıtmasına başlanacaqlar.

Spiker onu da diqqətə çatdırıb ki, həyata keçirilən işlərə ön böyük maneə Ermənistan tərəfindən işğaldan azad edilmiş torpaqlarda basdırılmış çoxsaylı minalardır. 10 noyabr 2020-ci il tarixindən etibarən mina partlayışları nəticəsində 210-dan çox mülki şəxs və hərbi həlak olub və yaralanıb. Azərbaycan dünyanın ən çox minalanmış ölkələrindən biri olsa da, təəssüf ki, hələ də bu istiqamətdə ən az beynəlxalq yardım alan ölkələrdən biri olaraq qalır.

Sahibə Qafarova qeyd edib ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən artıq bir il yarı vaxt keçir. Azərbaycan Ermənistanla bir-birinin suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qarşılıqlı tanınması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası prosesinə başlanmış, regionda bütün kommunikasiyaların bərpası və münasibətlərin normalaşdırılmasına gətirib çıxaracaq sülh sazişinin imzalanması barədə töhfə verib. Biz müharibə yox, sülh və gələcək haqqında danışımaq istəyirik.

Spiker onu da vurğulayıb ki, Azərbaycan regionda uzunmüddətli sülh və sabitliyin təmin olunması istiqamətində səylərini davam etdirir. Son olaraq aprelin 6-da Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel ilə görüşüb və iştiraki ilə Brüsseldə daha bir üçtərəfli görüş keçirilib. Həmin ətrafda və xüsusən bu görüşdən

sonra Ermənistan Azərbaycanın sülh müqaviləsi üçün irəli sürdüyü 5 prinsipə qəbul etdiyini bəyan edib. Ancaq Ermənistanın bu istiqamətdə hansısa real addımlar atdığı hələlik müşahidə olunmur. Halbuki sülh müqaviləsinin hazırlanması üzrə Azərbaycan nümayəndə heyətinin və iki ölkə arasında sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası üzrə Azərbaycan milli komissiyasının tərkibi artıq müəyyən edilib. Azərbaycan sülh danışıqlarına başlamağa hazırdır.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, Ermənistan anlamalıdır ki, öz üzünə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməli, konstruktiv yanaşma nümayiş etdirməli və qeyd olunan prinsiplər əsasında münasibətlərin normalaşdırılmasına getməlidir. Bu, regionda real sülhə və sabitliyə nail olmağın yeganə yoludur.

Çıxışının sonunda Sahibə Qafarova bildirib ki, postmünaqişə dövründə Cənubi Qafqazda yeni reallıqlar və yeni əməkdaşlıq imkanları yaranıb. Əldə olunmuş razılaşmalara uyğun olaraq açılacaq yeni nəqliyyat infrastrukturunu olan Zəngəzur dəhlizi "Şərqi-Qərbi" və "Şimal-Cənub" dəhlizlərinin önəmli hissəsinə çevriləcəkdir. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan bütün ölkələr də bu yeni dəhlizlərdə faydalanacaqlar.

Sonra İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının Üçüncü Ümumi Konfransında iştirak edən nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri çıxış ediblər.

Pakistan İslam Respublikası Milli Assambleyasının Sədri Raca Pərviz Əşraf öz çıxışında quruma üzv ölkələrin xalqlarının ümumi dəyərləri bölüşdüyünü söyləyib. Regionda sülhün və rifahın bərqərar olmasının iqtisadi tərəqqinin və əməkdaşlığın inkişafı baxımından əhəmiyyətindən söhbət açıb. Mövcud problemlərin həlli istiqamətində birgə səylərin önəmli olduğunu deyib.

Tacikistan Respublikası Ali Məclisinin Nümayəndələr Palatasının Sədri Mahmadoir Zokirzoda bu görüşün parlament əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsinə xidmət etdiyini deyib. COVID-19 pandemiyasının bütün dünyada yaratdığı fəsadlardan danışıb. Pandemiyanın nəticələrinin aradan qaldırılması üçün ölkəsində görülən işlərdən söhbət edib. Bu istiqamətdə qarşılıqlı əməkdaşlığın vacibliyini qeyd edib. Qonaq region ölkələrinin iqtisadi inkişafı istiqamətində İƏT çərçivəsində əməkdaşlığın əhəmiyyətli olduğunu bildirdi.

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentop öz nitqində İƏT PA-nın Bakıda keçirilib. Üçüncü Ümumi Konfransında iştirakından məmnunluğunu ifadə edib.

Konfrans yüksək səviyyədə təşkil və evsahibliyi edən Azərbaycan Milli Məclisinin sədri Sahibə Qafarovaya təşəkkürünü bildirdi. O, bu konfransın ölkələrin və regionun inkişafı, xalqların rifahı baxımından əhəmiyyətli olduğunu deyib. Bildirib ki, iqtisadi və sosial inkişafın davamlı olmasına nail olmaq üçün qarşılıqlı inteqrasiya və əməkdaşlığın inkişafı çox vacibdir və Türkiyə bu istiqamətdə öz dəstəyini hər zaman göstərməyə hazırdır. O, ölkəsinin parlamentlərarası əlaqələrin gücləndirilməsinə böyük diqqət yetirdiyini qeyd edib, parlament diplomatiyasının regional inteqrasiya və inkişafı töhfə verəcəyini inamı ifadə edib.

Mustafa Şentop koronavirus pandemiyasının bütün dünyada sosial, iqtisadi, humanitar sahələrdə çox dərin problemlər yaratdığını bildirdi. Qeyd edib ki, bu problemlərin həlli üçün birgə hərəkət etmək lazımdır. Beynəlxalq həmrəylik prioritet məsələyə çevrilib və bu proses eyni zamanda parlament diplomatiyasının böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bir daha nümayiş etdirib. Pandemiya qarşı mübarizə ilə bağlı, o cümlədən sosial məsələlərin nəzərə alınması, maliyyə resurslarının səmərəli istifadə edilməsi sahəsində qəbul olunmuş qərarların qanunvericilik baxımından dəstəklənməsi çox önəmlidir.

İclasda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (İƏT PA) Baş katibi Tahir Hüseynin növbəti məsələnin Bakı Bəyannaməsinin imzalanması olduğunu diqqətə çatdırıb. Sonra nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri Bakı Bəyannaməsinə imzalandı.

Bəyannamənin imzalanma mərasimindən sonra Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının Üçüncü Ümumi Konfransının sona çatdığı qeyd edib. Spiker bildirib ki, hal-hazırda Azərbaycan İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasına sədrliyi öz üzünə götürüb. Biz əlimizdən gələni edəcəyik ki, bu təşkilatı gücləndirək və üzvlərimizə dəşən bütün vəzifələri yerinə yetirək. Əminəm ki, bugünkü çıxışlarda söylənilən fikirlər bizim işimizi zəhmətli və imkan verəcək ki, bizim əməkdaşlığımız yeni səviyyəyə yüksəlsin. Milli Məclis üzv ölkələrinin parlamentləri ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə hazırdır. Tədbirin yekununda Sahibə Qafarova tədbirdə iştirak edən bütün nümayəndə heyətlərinin üzvlərinə təşəkkürünü bildirdi. Sonra nümayəndə heyətlərinin üzvləri xatirə şəkil çəkdirdilər.